

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 7 Απριλίου 2013

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

§71.1. Δράσαντες δέ τοῦτο καί ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καί βέλτιστα εἶη καί ἤκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τότε λοιπόν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾶ νηί ἡσυχάζοντας, τό δέ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. ὡς δέ εἶπον, καί ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τήν γνώμην.

§71.2. Πέμπουσι δέ καί ἐς τάς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περί τε τῶν πεπραγμένων διδάξοντας ὡς ξυνέφερε καί τούς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδέν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μή τις ἐπιστροφή γένηται.

§72.1. Ἐλθόντων δέ οἱ Ἀθηναῖοι τούς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καί ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν.

§72.2. Ἐν δέ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τά πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καί Λακεδαιμονίων πρέσβειων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καί μαχόμενοι ἐνίκησαν.

§72.3. ἀφικομένης δέ νυκτός ὁ μὲν δῆμος ἐς τήν ἀκρόπολιν καί τά μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καί αὐτοῦ ξυλληγεῖς ἰδρύθη, καί τόν Ὑλλαϊκόν λιμένα εἶχον· οἱ δέ τήν τε ἀγοράν κατέλαβον,

οὔπερ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον.

§73. τῇ δ' ὕστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέρω, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τό πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἠπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

§74.1. Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὐθις γίνεταί καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προὔχων· αἶ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον.

§74.2. Γενομένης δέ τῆς τροπῆς περὶ δειλὴν ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογί ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

§74.3. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἠσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἠπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω απόσπασμα: «Ἐν δέ τούτῳ τῶν Κερκυραίων ... ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι» (§72-73).

(μονάδες 30)

B.1. Μπορείτε να ανιχνεύσετε αν υπάρχει σχέση ανάμεσα στην άφιξη του κορινθιακού πλοίου και στη δράση που ανέλαβε η ολιγαρχική παράταξη και ποια είναι αυτή; Σχολιάζοντας τους τύπους «ὑπεξανήγετο» και «λαθόντες» αναφερθείτε στο γενικότερο ρόλο των προστατών. Να λάβετε υπόψη σας στοιχεία από τις §72.2 και §74.

(μονάδες 10)

B.2. Πώς δικαιολογείται η προσχώρηση των περισσότερων δούλων στην δημοκρατική παράταξη;

(μονάδες 10)

B.3. Να επισημάνετε όλους τους παράγοντες που εξασφάλισαν τη νίκη στους δημοκρατικούς.

(μονάδες 10)

Γ.1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις (είδος – εισαγωγή – εκφορά - λειτουργία):

α. ὅτι ταῦτα καί βέλτιστα εἶη (§71.1).

β. ὅπως μή ἦ ἔφοδος (§74.2).

(μονάδες 8)

Γ.2. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

νηί (71): στο

πολέμιον (71): στο

μαχόμενοι (72): /

ὀλίγα (73): στο

τῶν οἰκετῶν(73): από

κεκρατηκότος(74): /

ἔς τήν ἠπειρον(74): στο

(μονάδες 7)

Δ.1. Να απαντήσετε στις παρακάτω γραμματικές παρατηρήσεις:

α. εἶπον (71): να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση.

β. περιέπεμπον (73): να γίνει χρονική αντικατάσταση.

(μονάδες 10)

Δ.2. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

- νηί (71): γενική ενικού
- τήν ἀκρόπολιν (72): δοτική πληθυντικού
- πρέσβεις (72): γενική ενικού
- τό πλῆθος (73): δοτική ενικού
- τῶν οἰκετῶν (73): κλητική ενικού

(μονάδες 5)

E.1. Να γράψετε από ένα ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο στα νεοελληνικά (απλό ή σύνθετο) για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

ἔχοντες (72), ἰδρύθη (72), περιέπεμπον (73), παρακαλοῦντες (73), παρεγένετο (73).

(μονάδες 5)

E.2. Να βρείτε ετυμολογικά συγγενείς λέξεις από το αρχαίο κείμενο για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις:

πειστικός, προηγούμενος, παραλαβή, παύση, εμπρησμός.

(μονάδες 5)